

Ὁ ἀείμνηστος Ὁμολογητὴς
Μητροπολίτης Φιλάρετος,
Πρωθιεράρχης τῆς Ἐκκλησίας
τῶν Ρώσων τῆς Διασπορᾶς
(†1985)

Κείμενον Ζ'

Ἐγκύκλιος Ἐπιστολὴ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐν Διασπορᾷ *

Ἡ χάρις καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ εἴψαν καὶ πληθυνθεῖσαν ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου καὶ τῶν πιστῶν τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς.

Ἐξ ὀνόματος τῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων ἀπευθυνόμεθα πρὸς ἅπαν τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ποίμνιον, τὸ διεσπαρμένον ἀπανταχοῦ τῆς γῆς. Χαιρετίζομεν τὰ ἠγαπημένα ἡμῶν τέκνα καὶ ἐπευλογοῦμεν τοὺς ἐπιτεταμένους αὐτῶν ἀγῶνας εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ὁρθόδοξον ζωὴν, εἰς ἓνα κόσμον ὅστις ἀπομακρύνεται ἔτι καὶ ἔτι ἐξ ὅλων τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἐνετείλατο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, οἱ Ἀπόστολοι Αὐτοῦ, καὶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες.

Εἰς τὴν δυστυχῆ πατρίδα μας, τὴν ἐπικαλουμένην ποτὲ Ἁγίαν Ρωσίαν, ἔχει ἐγκαθιδρυθῆ ἐν παγκόσμιον κέντρον τοῦ τὰ πάντα κατέχοντος κακοῦ, τὸ ὁποῖον ἐλπίζει ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅπως ἐκριζώσῃ ἅπαντα τὰ ἴχνη τῆς προηγουμένης ἀγιότητος καὶ εὐσεβείας. Καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς δεκαετίαις ἔχομεν παρακολουθήσει μετὰ θλίψεως τὰ μαρτύρια τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ νοερώς ἔχομεν ἀσπασθῆ τὰς πληγὰς των, καὶ τιμῆσει ὡς ἀγίους μάρτυρας ἅπαντα

ἐκεῖνα τὰ ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν, οἱ ὅποιοι, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Πατριάρχην Τύχωνα καὶ τὸν Τσάρον-Μάρτυρα Νικόλαον Β΄, ἀπέδειξαν τὴν πίστιν των πρὸς τὸν Θεὸν ἄχρι θανάτου. Ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἀποκαλύψεως εἶδεν αὐτοὺς προφητικῶς, «ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένους στολᾶς λευκᾶς» (Ἀποκ. 7:9). Ἐλέχθη δὲ αὐτῶ περὶ τούτων: «Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολᾶς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. Διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ’ αὐτοὺς» (Ἀποκ. 7:14-15).

Συνελθόντες ἀπὸ κοινοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ Συνόδῳ, ἵνα συζητήσωμεν ἐπὶ θεμάτων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς ἡμῶν, ἔχομεν αἰσθανθῆ τὴν πνευματικὴν ἡμῶν ἐνότητα μετ’ αὐτῶν καὶ μετ’ ἐκείνων ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, οἱ ὅποιοι ἀκολουθοῦν τὰ ἴχνη των, ἔτι ὄντες «ἐν θλίψει μεγάλῃ».

Διάγοντες ἐν ἐλευθερίᾳ, μόνον πνευματικῶς συμπάσχομεν αὐτοῖς εἰς ταύτην τὴν «μεγάλην θλίψιν». Ἄλλ’ ὅμως ἔχομεν τὴν ἡμετέραν θλίψιν, ἡ ὁποία ἐνοῦται μετὰ τῆς ἰδικῆς των, προκαλουμένην ὑπὸ τῆς ἀπιστίας καὶ ἀποστασίας ἐκ τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ἀκόμη καὶ ἐκείνων οἵτινες φέρουν τὸ ὄνομα τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, ἦτις ἀποστασία, ἐξαπλοῦται ὅλον καὶ περισσότερον εἰς τὸν κόσμον. Ἐντὸς τοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος μᾶς περιβάλλει, συχνάκις αἰσθανόμεθα ὅτι οἱ λόγοι τοῦ Σωτῆρος, «ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε» (Ἰω. 16:33), ἐπαληθεύουν εἰς ἡμᾶς.

Ἐὰν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶδεν ὅτι ζῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχη ἐπαφὴν «τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἄρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις», (Α΄ Κορ. 5:10), τί λοιπὸν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς περὶ τῶν ἡμετέρων καιρῶν; Τώρα, οὐχὶ μόνον εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἔχωμεν ἐπαφὴν μετ’ αὐτῶν, ἀλλ’ ἔτι περισσότερον, ὁ τρόπος ζωῆς εἰς τὸ περιβάλλον μας θεμελιούται ἐπὶ τῆς ἀναγνωρίσεως ὅχι μόνον τοῦ ἐπιτρεπτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς νομιμότητος τῶν κατωτάτων καὶ αἰσχίστων εἰδῶν ἀμαρτίας!...

Ἰδιαιτέρως ἀνησυχητικὸν δι’ ἡμᾶς εἶναι τὸ ὅτι τὰ τέκνα ἡμῶν, ἢ νεολαία ἡμῶν, ἀναπτύσσονται ἐντὸς τοῦ περιβάλλοντος τούτου. Εἶναι πολὺ δύσκολον δι’ αὐτὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν ὡς «υἱοὶ Θεοῦ»,

τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν περικυκλοῦνται ὑφ' ἐνὸς τρόπου ζωῆς ἐδραζομένου ἐπὶ τῆς ἀπιστίας, ἥτις ἀρνεῖται ἀπάσας τὰς βασικὰς ἀρχὰς τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῆς οἰκογενείας. Διὰ τοῦτο ἔχομεν συστήσει εἰς τοὺς ἐφημέριους ἡμῶν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιδείξουν ἰδιαιτέραν φροντίδα εἰς τὴν διδασκαλίαν περὶ οἰκογενειακῆς ζωῆς πρὸς τὰ ποιμνιά των. (Διὰ νὰ δυνηθοῦν τὰ τέκνα νὰ ἐξελιχθοῦν εἰς υἱοὺς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, αἱ ἐκπαιδευτικαὶ προσπάθειαι τῶν γονέων πρέπει νὰ ἀρχίσουν ἀπὸ τὸν καιρὸν κατὰ τὸν ὁποῖον τὰ τέκνα αὐτῶν εὐρίσκονται εἰσέτι ἐντὸς τῆς κοιλίας τῆς μητρός. Ἀκόμη καὶ ἄπιστοι ἰατροὶ ἀναγνωρίζουν τώρα ὅτι ἡ περίοδος ἐκείνη εἶναι λίαν σημαντικὴ διὰ τὴν μελλοντικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νηπίου!). Οἱ γονεῖς πρέπει νὰ τροφοδοτοῦν τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπὸ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας μὲ καλὰς καὶ ἀγίας ἐντυπώσεις, παρέχοντες οἱ ἴδιοι ἑαυτοὺς παράδειγμα προσευχῆς καὶ ἀρετῆς, ὥστε ἡ ἀμαρτία καὶ ἡ ἀνθηκότης, νὰ εἶναι τι ξένον πρὸς αὐτά, καὶ νὰ μὴν προσελκύη ταῦτα, ἀλλ' ἀντιθέτως, νὰ τὰ ἀπωθῆ. Πρέπει νὰ ἐνθυμῶνται ὅτι τὰ τέκνα των, ὅταν ἐνηλικιωθοῦν, θὰ παράσχουν χαρὰν καὶ παρηγορίαν πρὸς αὐτοὺς, μόνον κατὰ τὸ μέτρον τοῦ καλοῦ τὸ ὁποῖον ἐνεφυτεύθη εἰς τὰς καρδίας των ὑπὸ τῆς οἰκογενείας των. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ ἐφημέριοι ὀφείλουν συνεχῶς νὰ διδάσκουν γονεῖς τε καὶ τέκνα, καὶ ταυτοχρόνως νὰ φροντίζουν διὰ τὴν ἴδρυσιν ἐκκλησιαστικῶν σχολείων καὶ τὴν προσέλκυσιν νεαρῶν ἐνοριτῶν ἐκ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας πρὸς ἐνεργὸν συμμετοχὴν των εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἐκκλησίας.

Εἶναι καλὸν νὰ προσελκύη κανεὶς πλῆσιον του ψυχὰς νέων, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δηλητηριασμένοι ὑπὸ παραδειγμάτων τοῦ κακοῦ, ἐκλαμβανομένου ὡς ἐπιτρεπτοῦ ἢ ἀκόμη καὶ θετικοῦ. Ἄς φροντίσουν οἱ ἐφημέριοι καὶ οἱ γονεῖς ὥστε τὰ τέκνα των νὰ ἴδουν καὶ νὰ γνωρίσουν πρότυπα καλοῦ εἰς τοὺς ἁγίους καὶ εἰς τὰ κατορθώματα μεγάλων ἀνδρῶν. Εἶναι ἰδιαιτέρως ἀναγκαῖον νὰ διδάσκουν ἐπιμόνως αὐτὰ νὰ ἀγαποῦν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἀποστρέφονται ἅπαντα τὰ εἶδη τοῦ ψεύδους.

Ἡ αἵρετικὴ λειτουργία τῆς Λίμας καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν Ὀρθοδόξων¹

Τὸ ψεῦδος ἔχει τώρα ἀποκτήσει ἰδιαιτέραν ἰσχύν, εἰσχωρῆσαν

βαθέως ἐντὸς τῆς συνειδήσεως τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλοίμονον, οἱ διασπείροντες αὐτὸ δὲν εἶναι μόνον πολιτικοὶ παράγοντες, θεωροῦντες τὰ πάντα ἐπιτρεπτὰ διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίσης ἐκπρόσωποι διαφόρων θρησκευτικῶν δογμάτων. Μία καθαρὰ ἔκφρασις τούτου ὑπῆρξεν ἡ Ἑκτὴ Συνέλευσις τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.), ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς Βανκούβερ κατὰ τὸν αὐτὸν σχεδὸν χρόνον μὲ τὰς συνεδρίας τῆς ἡμετέρας Συνόδου.

Ἡ Σύνοδος ἡμῶν, εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἀπὸ 28ης Ἰουλίου/10ης Αὐγούστου, ἐξήγησεν ὅτι ἡ Ρωσικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν Διασπορᾷ δὲν λαμβάνει μέρος εἰς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν, καθ' ὅσον τοῦτο ἐπιδιώκει νὰ ἐκπροσωπῇ τοὺς συμμετέχοντας –ἀπεσταλμένους ὁμάδων αἱ ὁποῖαι διαφέρουν ὡς πρὸς τὰς πεποιθήσεις των– ὡς νὰ εἶχον αὐταὶ εἶδος ἐνότητός τινος ἐν τῇ πίστει των. Εἰς τὴν πραγματικότητα ὁμως, ἡ θέσις αὕτη ἀποτελεῖ ψεῦδος, καθ' ὅσον οὗτοι, ὄντες μέλη διαφόρων ὁμολογιῶν καὶ παραφυάδων, δὲν ἔχουν ἀπαρνηθῆ τὰ σημεῖα ἀσυμφωνίας μεταξὺ ἀλλήλων, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπὶ δογμάτων καὶ θεμελιωδῶν θέσεων. Ἐν ὀνόματι ἐξευρέσεως κοινῶν σημείων αἱ ἀνωτέρω διαφοραὶ πεποιθήσεων δὲν ἔχουν ἐξαλειφθῆ, ἀλλ' ἀπλῶς ἔχουν τεθῆ εἰς τὸ περιθώριον. Ἄντὶ τῶν ἀκραδάντων ἀληθειῶν τῆς πίστεως, οὗτοι ἐπιχειροῦν νὰ ἴδουν μόνον γνώμας, οὐχὶ ὑποχρεωτικὰς διὰ πάντας. Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὁμολογίας τῆς μιᾶς Ὁρθοδόξου Πίστεως, λέγουν ὁμοῦ μὲ τὸν Πιλᾶτον: «Τί ἐστὶν ἀλήθεια;» Καὶ τὰ κατ' ὄνομα Ὁρθόδοξα μέλη τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ὅλον καὶ περισσότερον ἐπισύρουν ἐφ' ἑαυτῶν τὴν μομφὴν τὴν κατὰ τοῦ ἀγγέλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λαοδικείας: «Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ, οὔτε ζεστὸς» (Ἀποκ. 3:15).

Μία καθαρὰ διακήρυξις τοιαύτης ψευδοῦς ἐνώσεως ἦτο ἡ τέλος τῆς καλουμένης «Λειτουργίας τῆς Λίμας», τουτέστιν μιᾶς ὑποτιθεμένης εὐχαριστιακῆς τελετῆς, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας καὶ διαφόρων Προτεσταντῶν κληρικῶν. Αὕτη ἡ λειτουργία, ἐκδήλωσις ἀρχικῶς μιᾶς συνελύσεως εἰς Λίμαν, ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς συμμετέχοντας εἰς τὰ πρῶτα στάδια τῆς ἀρχαίας Ὁρθοδόξου Λειτουργίας, ἀλλ' ἄνευ τοῦ κυριωτέρου στοιχείου: τὴν ἄνευ ὄρων πίστιν εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ

ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀναγκαιότητα νὰ τελεσθῇ αὕτη *μόνον* ὑπὸ λειτουργοῦ φέροντος *ἀποστολικὴν διαδοχὴν*.

Περιγράφον τὴν λειτουργίαν ταύτην τὸ περιοδικὸν Newsweek τῆς 22ας Αὐγούστου 1983, ἀνέφερον: «Ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου εὐρίσκετο ἓν ἐκκλησίασμα 3.500 Χριστιανῶν πάσης φυλῆς καὶ ἐκ πάσης γωνίας τῆς γῆς, συμπεριλαμβανομένων Ρωμαιοκαθολικῶν ἱερέων καὶ γενειοφόρων Ὁρθοδόξων ἐπισκόπων, οἵτινες, πρὸ ὀλίγου χρόνου, θὰ ἀπέφευγον μίαν τοιαύτην τελετὴν». Συμφώνως πρὸς μίαν ἀνταπόκρισιν τῆς Ὑπηρεσίας Οἰκουμενικοῦ Τύπου τῆς 4ης Αὐγούστου, κατὰ τὴν διάρκειαν τελέσεως τῆς Λειτουργίας τῆς Λίμας ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας, οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ δὲν μετέσχον τῶν μυστηρίων, ἀλλὰ συμπροσπυχήθησαν μόνον. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος (τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας) ἀνέπεμψε δέσιν, ὅπως «συντόμως ἀποκτήσωμεν ὁρατὴν ἐνότητα ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, εὐλογοῦντες τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον ἐπὶ τῆς αὐτῆς Ἁγίας Τραπέζης».

Ὁ Ἑλλὴν Ἀρχιεπίσκοπος Ἰάκωβος ἐτέλεσε χωριστὴν λειτουργίαν τὴν ἡμέραν τῆς Μεταμορφώσεως (ν.ῆ.), κατὰ τὴν ὁποίαν, συμφώνως πρὸς ἀναφορὰς ληφθείσας παρ' ἡμῖν, ἐδόθη κοινωνία ἄνευ ἐπαρκοῦς ἐλέγχου ὄχι μόνον πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τοὺς πλησιάσαντας εἰς τὸ Ποτήριον.

Τοιοτοτρόπως βλέπομεν μετὰ λύπης ὅτι ἡ ἀξανομένη πορεία ἐφαρμογῆς τῆς αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ μεταξὺ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, περὶ τῆς ὁποίας εἶχομεν προειδοποιήσει τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν διὰ τῶν ἡμετέρων *«Ἐπιστολῶν Πόνου»*, ὄχι μόνον δὲν ἔχει ἀνασταλῆ, ἀλλὰ καὶ ἐπεκτείνεται. Ἡ διαμόρφωσις ἐνὸς διομολογιακοῦ φρονήματος περὶ τοῦ Βαπτίσματος, τῆς Εὐχαριστίας καὶ τῆς Ἱερωσύνης, ἔχει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐκδηλωθῆ εἰς ποικίλας καλουμένας οἰκουμενικὰς ἀκολουθίας, ἰδιαιτέρως δὲ καθαρῶς ἐξεφράσθη εἰς τὸ κείμενον τῆς Λίμας καὶ νῦν εἰς Βανκούβερ. Ἡ Σύνοδος ἡμῶν ἔχει ρητῶς *καταδικάσει* τὴν προκήρυξιν ταύτην καὶ ἔχει διατάξει ὅπως προστεθῇ ἀναθεματισμὸς διὰ τὴν αἵρεσιν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ εἰς τὸ *«Συνοδικὸν»* τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἐπιπροσθέτως, οἰονδήποτε εἶδος συμμετοχῆς Ὁρθοδόξων εἰς προσευχὴν μεθ' ἑτεροδόξων, καὶ ἰδιαιτέρως εἰς κοινὴν προσευχὴν

τὴν καλουμένην οἰκουμενικὴν Λειτουργίαν τῆς Λίμας, ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς δι' Ὁρθοδόξους, συμφώνως πρὸς τοὺς 45ον καὶ 46ον Κανόνας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ὑποβάλλει τούτους εἰς ἀφορισμὸν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ 32ος καὶ 33ος Κανόνες τῆς Συνόδου τῆς Λαοδικείας ἰδιαιτέρως ἀπαγορεύουν τὴν λῆψιν ἄρτου καὶ οἴνου εὐλογηθέντων ὑπὸ μὴ Ὁρθοδόξων κληρικῶν ὡς καὶ τὴν ἀπὸ κοινοῦ προσευχὴν μετ' αὐτῶν. Ὁ διάσημος Ρῶσος κανονολόγος, Ἐπίσκοπος Ἰωάννης τοῦ Σμολένσκ, γράφει εἰς σχόλιον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ 46ου Κανόνος τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων: «Ἐν γένει οἱ Ἀποστολικοὶ κανόνες μίαν βάσιν διαγράφουν διὰ τὴν ἀπόρριψιν αἰρετικῶν θρησκευτικῶν τελετῶν: τὸ γεγονόςδς ὅτι εἰς τὴν αἴρεσιν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀληθῆς ἱερωσύνη, εἰ μὴ μόνον ψευδῆς τοιαύτη. Τοῦτο συμβαίνει διότι, λόγῳ τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἑτεροδόξων ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ τῆς ἱερωσύνης αὐτῶν παύει νὰ ὑφίσταται, ἀφ' ἑνός, καί, ἀφ' ἑτέρου, ἡ παροχὴ τῶν δωρεῶν τῆς χάριτος παρὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν χειροτονίαν ἐπίσης διακόπτεται. Συνεπῶς οἱ κληρικοὶ μᾶς αἰρέσεως, ὡς μὴ ἔχοντες χάριν ἐν ἑαυτοῖς, δὲν δύναται νὰ μεταβιβάσουν ταύτην εἰς ἑτέρους· καὶ ὡς μὴ λαβόντες νόμιμον δικαίωμα διὰ τὴν τέλεσιν τῶν μυστηρίων, δὲν δύναται ἐπομένως νὰ καταστήσουν ἀληθῆ καὶ σωτηριώδη τὰ ὑπ' αὐτῶν τελούμενα μυστήρια».

Συνεργασία Π.Σ.Ε. καὶ Μόσχας

Εἰς ἀπάσας τὰς δραστηριότητας τῆς ἐν Βανκοῦβερ Συνελεύσεως, ἐνεργὸν μέρος διεδραμάτισεν ἡ πολυμελὴς ἀντιπροσωπεία τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τὸ ὁποῖον μετ' ἐπιτάσεως χρησιμοποιεῖ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν διὰ Σοβιετικὴν προπαγάνδαν. Αὕτη [ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας] χρησιμοποιεῖται δεόντως πρὸς διάδοσιν ψευδῶν εἰδήσεων περὶ τῆς ὑποτιθεμένης ἐλευθερίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, καὶ πρὸς παρεμπόδισιν –ὑπὸ τὸ πρόσχημα προασπίσεως τῆς εἰρήνης– τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν χωρῶν ἐκείνων, αἵτινες, πιθανόν, θὰ ἠδύνατο νὰ προλάβουν τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ Κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Δύσιν. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Μόσχας εἰς εὐρεΐαν κλίμακα ὁμιλοῦν περὶ ὑποστηρίξεως φιλοκομμουνιστικῶν κινήματων, ἐνῶ κατ' οὐδένα τρόπον ἐπιτρέπουν νὰ κατηγορήσῃ τις τοὺς Σοβιετικοὺς διὰ θρησκευτικὸν διωγμὸν.

Τοιουτοτρόπως, ὡς ἐπακόλουθον τῆς ἀντιδράσεως τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Μόσχας, ἡ ἀναφορὰ τοῦ Διακόνου Βλαδιμήρου Ρούσακ, ὅστις συνέγραψε βιβλίον περὶ τῆς δυσχεροῦς θέσεως τῆς διωκομένης Ἐκκλησίας ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ἑνώσει, δὲν ἐπετράπη νὰ ἀναγνωσθῆ κατὰ τὴν Συνέλευσιν. Ἐξ αἰτίας τοῦ βιβλίου τούτου ἐπαύθη οὗτος ἀπὸ ἱεροπραξίας καὶ ἐκλήθη εἰς ἀπολογίαὶν ὑπὸ τῆς KGB [μυστικῆς ἀστυνομίας]. Εἰς μάτην ἤλπιζε νὰ προσελκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Συνελεύσεως διὰ τὸν διωγμὸν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν χώραν του. Ἐνῶ διὰ μακρῶν καὶ μετὰ στόμφου ὁμιλοῦν αἱ Συνελεύσεις αὗται περὶ ἀνάγκης αὐξήσεως τοῦ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῶν πολυποικίλων *ἀριστερῶν ομάδων*, ἔχουν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν παραμείνει κωφαὶ εἰς τὰς κραυγὰς τῶν πραγματικῶν καὶ πολυαρίθμων θυμάτων τοῦ ἀθεϊσμοῦ!

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τοῦτο συμβαίνει κατὰ μέγα μέρος λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκούσουν οὐδεμίαν φωνὴν ἐκ τῆς Ρωσίας, εἰ μὴ μόνον αὐτὴν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τὸ ὅποῖον, ὅμως, λέγει μόνον ὅ,τι διατάσσεται νὰ λέγῃ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν πάσης θρησκευτικῆς πίστεως, μέσῳ τῶν ὀργάνων τῆς KGB.

Μία εἰδικὴ ἀπόφασις τῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων ἐλήφθη ἐπίσης ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ἐν σκανδαλωδῆς συμβάν: τὴν ἐντολὴν τῆς Συνόδου τῆς Μόσχας ὅπως τελεστοῦν μνημόσυνα διὰ τὸν ἀποθανόντα τὸ παρελθὸν ἔτος ἀθεϊστὴν καὶ διώκτην τῆς Ἐκκλησίας Μπρέζνιεφ, τοῦ ὁποίου τὰς πράξεις ὁ Πατριάρχης Ποιμὴν βλασφημῶς ἀπεκάλεσεν «θεαρέστους»! Εἰς τὰς ὁδηγίας διὰ τὴν τέλεσιν μνημοσύνων ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπεδεικνύετο ὅτι δὲν ἔπρεπεν νὰ ἀποκληθῆ «δοῦλος τοῦ Θεοῦ» – ὅπως καὶ βεβαιότατα δὲν ὑπῆρξεν. Ἄπαντες ὅμως θὰ πρέπη νὰ εἶχον αἰσθανθῆ δυσκόλως, προσφέροντες οἰονδήποτε εἶδος προσευχῶν διὰ τὴν κατάταξιν εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν ἀνθρώπου, ὅστις ἠρνήθη αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξιν τῆς Βασιλείας! Οὕτω, παράβασις ἐκκλησιαστικῶν κανόνων πρὸς εὐαρέστησιν τῶν ἀθεϊστῶν, ἀναποφεύκτως ὁδηγεῖ εἰς ὑποκρισίαν. Ἡ Σύνοδος παρετήρησεν ὅτι, ὅπωςδήποτε καὶ ἂν ἀπεκαλεῖτο ὁ Μπρέζνιεφ, τὰ μνημόσυνα ὑπὲρ αὐτοῦ περιεῖχον μίαν ἐσωτερικὴν ἀντινομίαν, ὑποκρισίαν καὶ ψεῦδος. *Υπῆρξαν μία ἀσυγχώρητος βλασφημία.*

Θὰ ἀνέμενέ τις ὅτι ἅπας ὁ κόσμος, ἰδιαιτέρως ὁ Ὀρθόδοξος κόσμος, θὰ ἐταράσσετο μετ' ἀγανακτήσεως ἐνώπιον τοιαύτης βλα-

σφημίας, ἀλλ' ἀλλοίμονον, *ἅπαντες σιωποῦν*, ἐνῶ μία ἄνευ συγκαταβάσεων διαμαρτυρία ἔχει προέλθῃ μόνον παρὰ τῆς ἡμετέρας Συνόδου.

Τὰ σημεῖα τοῦ Ἀντιχρίστου

Ἀντιμετωπίζοντες τοιαύτην ἀδιαφορίαν περὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ ἔνεκα τοῦ ἀναπτυσσομένου μοντερνισμοῦ, σεβαστὸς ἀριθμὸς Ὁρθοδόξων ἱερέων καὶ πιστῶν ἔχει στραφῆ πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἱεράρχας διὰ τὴν διατήρησιν τῆς γνησίας Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς πορείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἡγιασμένης ὑπὸ αἰωνοβίου παραδόσεως, συμφώνως πρὸς τὸ Ὁρθόδοξον ἡμερολόγιον τὸ θεσπισθὲν ὑπὸ τῆς Πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Τοιουτοτρόπως ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἔχει ἐμπλουτισθῆ μὲ νέα τέκνα καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐμπλουτίζεται ὄχι μόνον ὑπὸ Ἑλλήνων μὲ εὐσεβῆ πόθον διὰ τὴν πίστιν, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ὑπὸ ἐνοριῶν, ἀποκοπειῶν μὲν ἀπὸ τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας καὶ προσχωρησαῶν εἰς τὴν παράνομον Ἀμερικανικὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, ἐπιστρεφουσῶν δὲ νῦν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς. Διὰ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἡ ἀπόφασίς των αὕτη δὲν ἐλήφθη εὐκόλως, καθ' ὅσον συνεπάγεται μεγάλας θυσίας. Χαίρομεν διὰ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ σφοδρῶς ἐπιθυμῶμεν ὅπως ἅπαντα τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν διάγουν τὸν θρησκευτικὸν των βίον μὲ ὅσον ζῆλον τὸ πράττουν τὰ νέα ταῦτα τέκνα, τὰ ὁποῖα τελευταίως ἤλθον εἰς γνῶσιν τῆς ἀληθείας καὶ ἠνώθησαν μετ' αὐτῆς.

Μολοντί οἱ ἀπὸ διαφόρων ἐθνοτήτων καὶ προηγηθειῶν συνηθειῶν προσαρτησθέντες εἰς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν πιθανὸν νὰ παρουσιάζουν ἐνίοτε τὸ ἐν ἧ τὸ ἄλλον ποιμαντικὸν πρόβλημα, βλέπομεν τοῦτο μετὰ κατανοήσεως, ἐνθυμούμενοι ὅτι ἐνώπιον τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστιν Ἕλλην ἢ Ἰουδαῖος, Ρῶσος, Ἀμερικανός, ἢ οἰαδήποτε ἕτερα διαφορὰ προελεύσεως. Πάντες θεωροῦνται ὡς ἀγαπητὰ τέκνα ἡμῶν, ἔχοντα ἓνα κοινὸν σκοπόν: νὰ διατηρήσουν ἀλώβητον τὴν πίστιν τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ νὰ σώσουν τὰς ψυχὰς των, ἀνεξαρτήτως τῶν ἑξωτερικῶν συνθηκῶν αἰτινες μᾶς περιβάλλουν.

Διαβιοῦμεν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κόσμου, καὶ δι' ἅπαντας ἡμᾶς ὑπάρχουν οἱ αὐτοὶ κίνδυνοι καὶ πειρασμοὶ ἐκ μέρους τῆς ἀπο-

στασίας, ἥτις ἔχει ἐναγκαλισθῆ τὸν κόσμον ἅπαντα, τῆς ἀπομακρύνσεως δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ περὶ τῆς ὁποίας ὁ Ἀπόστολος Παῦλος προειδοποίησεν τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν δευτέραν αὐτοῦ πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολὴν.

Πολλοὶ σήμερον παρατηροῦν σημεῖα τῆς προσεγγίσεως τοῦ τέλους τοῦ κόσμου. Ὅρισμένοι ἐπιστήμονες ἤδη θεωροῦν τοῦτο ὡς ἐνδεχομένην πιθανότητα διὰ τὸν ἐξντλημένον καὶ οὕτως εἰπεῖν «γνράσκοντα» κόσμον, ὑπολογίζοντες τὸν χρόνον κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ συμβῆ. Ἄλλοι δὲ μελετοῦν τὰς προφητείας τῶν Ἁγίων Γραφῶν καί, ἐφαρμόζοντες αὐτὰς εἰς τὴν πορείαν τῆς συγχρόνου πολιτικῆς ζωῆς, προβλέπουν τὸν ἐπικείμενον ἐρχομὸν παγκοσμίων κρίσεων καὶ ἐσχάτων ἡμερῶν. Αἱ χρονολογίαι ὅμως καὶ οἱ ἐπακριβεῖς προσδιορισμοὶ δὲν εἶναι εἰσέτι προσιτοὶ εἰς ἡμᾶς. Ὁ Κύριος ἀπλῶς προειδοποίησεν ἡμᾶς δι' ὠρισμένα σημεῖα ἐν τῷ κόσμῳ, ἅτινα θὰ προηγηθοῦν τοῦ τέλους αὐτοῦ, λέγων πρὸς ἡμᾶς, «Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσι» (Ματθ. 24:4-5).

Εἰς τοὺς ποικίλους φανεροὺς ψευδομεσσίας προσετέθησαν ἤδη ἀναφοραὶ περὶ τῆς γεννήσεως καὶ προπαρασκευῆς ἐνδὸς σοβαροῦ διεκδικητοῦ τῆς θέσεως τοῦ Παγκοσμίου Βασιλέως καὶ Ψευδο-Μεσσίου. Ὅπωςδήποτε δὲν δυνάμεθα ἀκόμη νὰ βεβαιώσωμεν οὐδὲν θετικῶς, ἐκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ σημεῖα ἔχουν ἤδη ἐμφανισθῆ, καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ὁποῖα δύνатаί τις νὰ προβλέψῃ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ «*Υἱοῦ τῆς Ἀπωλείας*» ἐντὸς μιᾶς ἐγγυτάτης περιόδου τῆς ἱστορίας, ἢ *ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῶν ἐπομένων ὀλίγων ἐτῶν, μετὰ τὴν ἐνοποίησιν παντὸς τοῦ κόσμου ὑπὸ μίαν παγκόσμιον κυβέρνησιν.*

Ἄλλ' ὅμως δὲν εἶναι ἄνευ λόγου, ὅτι εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Προνοίας Του ὁ Κύριος δὲν ἀποκαλύπτει ταῦτα πλήρως πρὸς ἡμᾶς. Δι' ἡμᾶς εἶναι ἀρκετὸν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἔχομεν ἤδη εἰσέλθει εἰς μίαν περίοδον τῆς ἱστορίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σχετικῶς ἐπικειμένη ἐμφάνισις τοῦ Ἀντιχρίστου εἶναι λίαν πιθανή. Καὶ τοῦτο ἀπαιτεῖ πνευματικὴν ἐτοιμότητα ἀπὸ ἡμᾶς.

Τί σημαίνει μία τοιαύτη *ἐτοιμότης*; Σημαίνει, τὴν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων, ὥστε νὰ δημιουργηθῆ ἡ ἰκανότης ἀντιστάσεως ἔναντι τῶν πειρασμῶν τοῦ Ἀντι-

χρίστου. Πολλοὶ ἐκ τῶν πειρασμῶν τούτων –μὲ τὴν ἔννοιαν ἐξα-
σθενίσεως τῆς πίστεως, θεοποιήσεως τοῦ ἀνθρώπου, προδοσίας
τῆς πίστεως εἰς τὴν μίαν ἀληθῆ Ἐκκλησίαν ἐν ὀνόματι οὐμανι-
στικῆς τινος θρησκευτικῆς ἐνότητος ὑπὸ μίαν *ψευδεκκλησίαν*–
εὐρίσκονται ἤδη ἐνώπιον ἡμῶν, προπαρασκευάζοντες εἰσέτι καὶ
τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς, ὅπως εἶναι ἔτοιμοι διὰ νὰ ἀκο-
λουθήσουν τὰς ὁδοὺς τοῦ Ἀντιχρίστου!

Ἄλλὰ τί δυνάμεθα νὰ πράξωμεν, ἐκτὸς τοῦ νὰ παρατηρῶμεν τὰ
σημεῖα τῶν καιρῶν; Ὁφείλομεν νὰ ἀναπτύξωμεν ἐντὸς ἡμῶν,
ἐντὸς τῶν ἡμετέρων ποιμνίων, ἐντὸς πασῶν τῶν ὀρθοδόξων οἰ-
κογενειῶν ἡμῶν, μίαν σταθερὰν πίστιν εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ
Κύριος ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ μέγα δῶρον νὰ ἀνῆκωμεν εἰς τὴν μίαν
ἀληθῆ Ἐκκλησίαν. Τοῦτο δὲν εἶναι ἐν εὐκόλῳ καθῆκον· ἀπαιτεῖ
ἀντιθέτως σταθερὰν πίστιν, πνευματικὴν ἰσχύν, καὶ ἀφοσίωσιν εἰς
τὴν ἀλήθειαν, ἐν μέσῳ ἐνὸς περιβάλλοντος κόσμου ἀλλοτρίου
τυγχάνοντος πρὸς τὸν Χριστόν.

Ἐκκλησίαι πρὸς ἐργήγορσιν

Ἐν ὄψει τῶν πειρασμῶν, οἵτινες ἤδη ὑπάρχουν καὶ τοὺς ὁποί-
ους ἀντιμετωπίζομεν, πρέπει νὰ κατευθύνωμεν ἀπάσας τὰς πνευ-
ματικὰς καὶ ψυχικὰς ἡμῶν δυνάμεις εἰς προετοιμασίαν δι' οἴα-
δήποτε δοκιμασίας. Βοηθούμεθα εἰς ταύτην τὴν προπαρασκευὴν
ὑπὸ τοῦ ἐπικειμένου (ἐντὸς πέντε ἐτῶν) ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετη-
ρίδος ἀπὸ τῆς Βαπτίσεως ἐν Χριστῷ τῆς Ρωσίας. Ἀνανεοῦντες
ἐντὸς τῆς διανοίας καὶ τῶν καρδιῶν ἡμῶν τὰς ἀρχὰς ἐκεῖνας τῆς
εὐσεβείας, τὰς ὁποίας ὁ Πρίγκιψ Ἅγιος Βλαδίμηρος ἐνεφύτευσε
ἐν Ρωσίᾳ, θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἐνστερνισθῶμεν αὐτὰς εἰς τὴν
καθημερινὴν ἡμῶν ζωὴν, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ὁ Κύριος θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ
τὰς ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν Πατρίδα μας, οὕτως ὥστε νὰ συνενω-
θῶμεν ἐκ νέου μετ' ἐκείνου τοῦ τμήματος τῆς Ἁγίας Ρωσίας, τὸ
ὅποῖον, παρ' ὄλνν τὴν ἀπάτην καὶ τὴν δίωξιν, συνεχίζει νὰ ὑπάρ-
χῃ ἐκεῖ, ἔστω καὶ εἰς μικρὸν ἀριθμόν.

Ὁ Κύριος ἔχει ἐπιτρέψει εἰς ἡμᾶς νὰ ζῶμεν ἄχρι στιγμῆς ἐν
ἐλευθερίᾳ, οὐδόλως ὑφιστάμενοι ἐξωτερικὴν τινα βίαν καὶ οὐδό-
λως περιοριζόμενοι εἰς τὴν πνευματικὴν ἡμῶν ζωὴν, εἰ μὴ μόνον
ἐκ τῆς ἀπουσίας πίστεως καὶ τῆς ὀκνηρίας ἡμῶν. Διὰ νὰ ἀποφύ-
γωμεν τὴν μόλυνσιν ὑπὸ τοῦ βορβόρου τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς

κακίας ἥτις μᾶς περιβάλλει, ὀφείλομεν ὅπως ἀφυπνισθῶμεν πνευματικῶς.

Εἰς μίαν ἐμπνευσμένην καὶ φλογερὰν ἀναφορὰν πρὸς τὴν Σύνοδον ἐπὶ τῆς ἀναγκαιότητος πνευματικῆς ἀναγεννήσεως, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Βιτάλιος, ἔγραφεν: «Ἄπαν τὸ ποίμνιον ἡμῶν εὐρίσκεται ἤδη ἐν κοινωνίᾳ μετὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέσῳ τῶν μυστηρίων· μόνον νὰ ἀναρριπίσωμεν χρειάζομεθα εἰς πῦρ τὴν φλόγα ἐκείνην, διὰ παντὸς μέσου καταλλήλου διὰ ποιμαντικὴν ἐργασίαν, καὶ νὰ πράξωμεν ὅ,τι δυνάμεθα, ἵνα γενώμεθα “τὰ πάντα τοῖς πᾶσι”, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, οὕτως ὥστε νὰ σωθοῦν τινες. Εἰς ἐφαρμογὴν τούτου, ὀφείλομεν νὰ πείσωμεν τοὺς πιστοὺς νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν παλαιὰν συνήθειαν νὰ κοινωνοῦν τῶν Ἁγίων Μυστηρίων μόνον ἅπαξ κατ’ ἔτος, ἐὰν ἀκόμη ἐπιμένουν τινες εἰς τοῦτο τὸ κάθε ἄλλο παρὰ ἀξιέπαινον ἔθος. Πρέπει νὰ πείσωμεν ἅπαντας τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν ὅπως προσεύχονται καὶ οἱ ἴδιοι πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως, ὅπως χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Κύριος τὴν δωρεὰν τῆς ἀγάπης, τῆς σοφίας, τῆς συμπαθείας καὶ τοῦ ἐλέους. Πρέπει ἐπίσης νὰ τονίσωμεν εἰς ἅπαν τὸ ποίμνιον ἡμῶν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς προσευχῆς πρὸ τῆς προσελεύσεως εἰς τὴν ἐξομολόγησιν, ἵνα ὁ Κύριος παράσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀληθῆ μετάνοιαν, τὸ χάρισμα τῆς κατανύξεως καὶ συντριβῆς διὰ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, τὸ χάρισμα τῶν δακρύων, τὸ ὁποῖον ἀποκαθαίρει τὰς ψυχὰς ἡμῶν διὰ τοῦ ὕδατος ἐνὸς δευτέρου Βαπτίσματος, ὅπερ ἀποτελεῖ ὅ,τι θὰ ὤφειλεν ἢ ἐξομολόγησις νὰ εἶναι, ἀντὶ μιᾶς στιγμιαίας, ἀπλῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ἁμαρτιῶν».

Ταυτοχρόνως, παρακαλοῦμεν τὰ πνευματικὰ ἡμῶν τέκνα ὅπως ἀποφεύγουν νὰ παρασύρωνται εὐχερῶς εἰς τὸ ἁμάρτημα τῆς κατακρίσεως ἐτέρων, καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ἐφημερίων των. Ἡ πρᾶξις αὕτη ὑποκινεῖται ὑπὸ πολλῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐχθρῶν, οἵτινες πρὸ πολλοῦ ἐπέλεξαν τὸ κέντρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν διοικήσεως –τὴν ἐνδημοῦσαν Σύνοδον, τὴν ἐκλεγεῖσαν ὑπὸ τοῦ σώματος ἀπάντων τῶν Ἐπισκόπων τῆς Συνόδου– ὡς ἀντικείμενον τῶν ἰδιαιτέρως πικρῶν αὐτῶν ἐπιθέσεων. Δὲν παραλείπουν πρὸς τοῦτο νὰ χρησιμοποιοῦν οἰονδήποτε εἶδος ψεύδους καὶ συκοφαντίας, ἐλπίζοντας οὕτω νὰ ὑπονομεύσουν τὸ κῦρος καὶ τὴν

σπουδαιότητα τῆς κεντρικῆς διοικήσεως ἡμῶν, τὴν ὁποίαν μισοῦν. Μὴ δίδετε πίστιν εἰς ψευδεῖς διαδόσεις, ἔχοντες κατὰ νοῦν ὅτι πολλάκις – ὑπὸ τὴν ἐμφάνισιν ἐνίοτε προασπίσεως τῆς ἀληθείας – κυκλοφοροῦν αὐταὶ ἐκ μέρους τῶν ἐχθρῶν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ὅπισθεν τῶν ὁποίων ἴστανται Σοβιετικοὶ πράκτορες καὶ μυστικοὶ ὑποστηρικταὶ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας.

Ἐνθαρρύνων καὶ ὑπενθυμίζων ἡμᾶς περὶ τῆς Αὐτοῦ ἀγάπης καὶ φροντίδος ὁ Κύριος, ἔχει πέμψει τελευταίως πρὸς ἡμᾶς μίαν θαυμαστὴν διαβεβαίωσιν: τὴν μυροβλύζουσαν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῶν Ἰβήρων, ἐνώπιον τῆς ὁποίας προσπυχήθημεν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν Συνεδριάσεων, παρακολουθοῦντες τὴν θαυματουργὸν ροὴν ἐξ αὐτῆς ἀφθόνου εὐώδους μύρου! Διὰ τούτου ἡ Πάναγνος Θεοτόκος πάλιν δεικνύει πρὸς ἡμᾶς τὴν φροντίδα Αὐτῆς, τὴν ὁποίαν εἶχομεν γνωρίσει κατὰ τὸ διάστημα ὅλων αὐτῶν τῶν ἔτων, διὰ τῆς ἐπίσης θαυμαστῆς Ὁδηγητρίας – τῆς θαυματουργοῦ Αὐτῆς εἰκόνας «Κούρσκ-Κορενάγια».

Ἀναγνωρίζοντες ὅτι ὁ κόσμος ἴσταται ἐνώπιον ἐνὸς ἱστορικῶς ἄνευ προηγουμένου κινδύνου ἀπιστεῦτων ἀναστατώσεων καὶ δυστυχιῶν, θὰ ἀντλῶμεν ἰσχὺν καὶ ἐνθάρρυνσιν δι’ ἑαυτοὺς ἀπὸ ταύτην τὴν θαυμασίαν φανέρωσιν, καὶ παραλλήλως, θὰ προπαρασκευάζωμεν ἑαυτοὺς διὰ τῶν ἔργων τῆς μετανοίας καὶ εὐσεβείας, διὰ τὴν χαρὰν ἢ τὰς δοκιμασίας, τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς θὰ εὐδοκήσῃ νὰ ἀποστείλῃ πρὸς ἡμᾶς.

Ἐπερὶ ὅλων ὁμῶς, ἃς κοπιᾶσωμεν, ὅπως μὴ ἐπιτρέψωμεν εἰς τοὺς ἑαυτοὺς ἡμῶν νὰ καταποθοῦν ὑπὸ τοῦ κακοῦ, τὸ ὁποῖον αὐξάνει εἰς τὸν περιβάλλοντα κόσμον. Τὸ ἐρώτημα τίθεται ὁσημέραι καὶ συχνότερον, καὶ μετ’ ὀξύτητος ἐνώπιον ἐκάστου: Εἰς ποῖον ἐπιθυμεῖ νὰ ἀνήκῃ; Εἰς τὸν Χριστόν, ἢ τὸν διάβολον; Συμφῶνως μὲ ποίας ἀρχᾶς διαβιοῖ; Τὰς Χριστιανικὰς ἢ τὰς ἀντιχριστιανικὰς;

Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, πνευματικὰ ἡμῶν τέκνα, ὅπως δώσπε ἄνευ ταλαντεύσεων καὶ ἄνευ οὐδενὸς φόβου μίαν Ὁρθόδοξον ἀπάντησιν ἐντὸς ὑμῶν εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας, καὶ ἐπιλέξτε τὴν λαμπρὰν ὁδὸν τῆς ἐναρέτου ζωῆς· καὶ ἐπιλέγοντες ταύτην, ἀκολουθήσωμεν αὐτὴν γενναίως, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτύχωμεν ἀκωλύτως τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Εἶθε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ αἱ προσευχαὶ καὶ τὰ παραδεί-

γματα τῶν ἀνδρείων Ρώσων Νεομαρτύρων νὰ ἐνισχύουν ἅπαντας ἡμᾶς εἰς τοῦτο.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων
Μητροπολίτης Φιλάρετος

Τὰ μέλη τῆς Συνόδου:

Σεραφεῖμ, Ἀρχιεπίσκοπος Σικάγου
Ἀθανάσιος, Ἀρχιεπίσκοπος Μπουένος-Ἄϊρες
Βιτάλιος, Ἀρχιεπίσκοπος Μόντρεαλ καὶ Καναδᾶ
Ἀντώνιος, Ἀρχιεπίσκοπος Λὸς Ἄντζελες
Ἀντώνιος, Ἀρχιεπίσκοπος Γενεύης
Ἀντώνιος, Ἀρχιεπίσκοπος Σὰν Φραντσίσκο
Σεραφεῖμ, Ἀρχιεπίσκοπος Καρακάς
Παῦλος, Ἀρχιεπίσκοπος Σύδνεϋ
Λαῦρος, Ἀρχιεπίσκοπος Συρακουσῶν
Κωνσταντῖνος, Ἐπίσκοπος Ρίτσμοντ
Γρηγόριος, Ἐπίσκοπος Οὐάσιγκτον
Μᾶρκος, Ἐπίσκοπος Βερολίνου
Ἀλύπιος, Ἐπίσκοπος Κλήβελαντ

Μοντρεάλ, Αὐγουστος 1983

* * *

Τὸ ἀνάθεμα
κατὰ τῆς αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ

«Τοῖς βάλλουσι κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ διδάσκουσιν ὅτι ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μεμέρισται ἐν οὕτω καλουμένοις “κλάδοις”, οἵτινες διαφέρουσιν ἀλλήλων ἐν διδασκαλίᾳ καὶ τρόπῳ ζωῆς, ἢ ὅτι ἡ Ἐκκλησία οὐχ ὑφίσταται ὁρατῶς, ἀλλ’ ἀπαρτισθήσεται ἐν τῷ μέλλοντι, ὅταν ἅπαντες οἱ “κλάδοι” ἢ τμήματα ἢ ὁμολογίαί ἢ προσέτι καὶ θρησκεῖαι ἐνωθῶσιν ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ οἵτινες οὐ διακρίνουσι τὴν ἱερωσύνην καὶ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν ἱερωσύνην καὶ τὰ μυστήρια τῶν αἰρετικῶν, ἀλλὰ λέγουσιν ὅτι τὸ

βάπτισμα καὶ ἡ εὐχαριστία τῶν αἱρετικῶν εἰσὶν ἱκανὰ πρὸς σωτηρίαν· ὡσαύτως, τοῖς κοινωνοῦσιν ἐν γνώσει τοῖς προμνημονευθεῖσιν αἱρετικοῖς ἢ συνηγοροῦσι, δι-αδίδουσι, ἢ ὑπεραμυνομένοις τῆς καινοφανοῦς αὐτῶν αἰρέσεως τοῦ οἰκουμενισμοῦ ἐν προσχήματι ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἢ ὑποτιθεμένης ἐνώσεως τῶν διαχωρισθέντων Χριστιανῶν, ΑΝΑΘΕΜΑ»².

* * *

Διασάψεις

Ὁ ἐν Καναδᾷ ἐπίσκοπος τῆς Ρωσικῆς Διασπορᾶς κ. Βιτάλιος, ἀξιολογῶν εἰς πρόσφατον ἄρθρον του τὸ κατὰ τῶν Οἰκουμενιστῶν ἀνάθεμα τῆς Συνόδου του, γράφει τὰ ἐξῆς σημαντικά, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προσέξουν ἰδιαίτερος οἱ ἀπανταχοῦ γῆς ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι.

«Οὕτω, διὰ τῆς δηλώσεως τοῦ ἀναθέματος ἐπρωστατεύσαμεν τὸ ποίμνιόν μας ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀποκαλυπτικὸν πειρασμὸν καὶ ἀκουσίως ἐθέσαμε συγχρόνως ἓνα σοβαρὸν ἐρώτημα εἰς τὴν συνείδησιν ὄλων τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλουν ἀργὰ ἢ γρήγορα, οὕτως ἢ ἄλλως, νὰ δώσουν μίαν ἀπάντησιν. Τὸ πνευματικόν των μέλλον ἐν τῇ παγκοσμίῳ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ θὰ ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἐρωτήματος αὐτοῦ.

Συμφώνως τῷ ἐκκλησιαστικῷ Δικαίῳ, τὸ ἀνάθεμα τὸ ὁποῖον ἐξηγγέλθη ἀπὸ ἡμᾶς εἶναι καθαρῶς τοπικοῦ χαρακτῆρος, τῆς Ρωσικῆς δηλαδὴ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Διασπορᾷ, ἀλλὰ ἐν τῇ πράξει (de facto) ἔχει τεραστίαν ἱστορικὴν σπουδαιότητα, παγκοσμίως, ἱστορικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς, ἀκριβῶς διότι ὁ Οἰκουμενισμὸς ὁ ἴδιος εἶναι μία αἵρεσις παγκοσμίου εὐρύτητος.

Ἡ θέσις αὕτη τῆς Ρωσικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Διασπορᾷ εἶναι σαφεστάτη εἰς τὰς συνειδήσεις ὄλων τῶν Ὀρθοδόξων.

Δι' ἡμᾶς αὐτὸ ἀποτελεῖ ἓνα μεγάλο σταυρόν, τὸν

ὁποῖον ὁ Κύριος ἔθεσεν ἐπάνω μας. Ἀλλὰ δὲν ἰδυνάμεθα νὰ σιγῶμεν ἔτι πλέον, καθόσον ἡ σιωπὴ θὰ ἰσοδυνάμει μὲ προδοσίαν τῆς ἀληθείας, ἐκ τῆς ὁποίας προδοσίας εἶθε ὁ Κύριος νὰ διαφυλάξῃ πάντας ἡμᾶς»².

(*) Καλλινίκου Ἱερομονάχου Ἀγιορείτου (ἐπιμελ.), Ὁρθόδοξος Μαρτυρία – Ἀντιοικουμενιστικὰ κείμενα..., σελ. 61-81, Ἅγιον Ὄρος – Ἀθῆναι 1985, σελ. 69-81. Περιοδ. «**Orthodox Life**», 1983, Νο 6 καὶ 1984, Νο 4· περιοδ. «Ἅγιος Ἀγαθάγγελος», Ἰανουάριος 1984· περιοδ. «Ἀγιορείτης», Ἰανουάριος 1984. Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. Οἱ ἐσωτερικοὶ τίτλοι τῆς συντάξεως τοῦ περιοδ. «Ἀγιορείτου».
2. Περιοδ. «**Orthodox Life**», 1984, Νο 4· περιοδ. «**Orthodox Christian Witness**», Σεπτέμβριος 1984, p. 5.